

Debat: puja l'atur en pujar el salari mínim?

Debat sobre els efectes de pujar el salari mínim interprofessional en l'ocupació, contrastant el model de mercat de treball competitiu amb l'evidència empírica recent i el cas espanyol de pujades del SMI 2019-2024.

DURADA

55 min · 1 sessió

AGRUPAMENT

grup classe en dos equips + jurat

UNITAT 9

Mercat de treball i desocupació

MATERIALS

- Fitxa del cas amb l'evolució del SMI espanyol 2018-2024 i l'evolució de l'ocupació en el mateix període
- Mini-dossier d'evidència: el model competitiu (preu mínim i excés d'oferta de treball) enfront dels estudis empírics (Card i Krueger i successors)
- Targetes de rol per als dos equips i el jurat
- Rúbrica de debat impresa per al jurat

ENCAIX CURRICULAR · Sabers C.3 · Comp. específiques CE5 · Comp. clau CCL, CC, CPSAA, STEM

Plantejament

Pocs temes d'economia generen tant de debat com el salari mínim. El model de mercat de treball competitiu de la unitat prediu que un **salari mínim per damunt del d'equilibri** crea un excés d'oferta de treball, és a dir, atur. Però l'evidència empírica de les últimes dècades —des del cèlebre estudi de Card i Krueger en 1994 fins a les anàlisis de les pujades espanyoles recents— és molt menys concloent del que el model simple suggerix. Espanya va pujar el SMI amb força des de 2019 i l'ocupació, lluny d'enfonsar-se, va créixer. Este debat enfronta la teoria amb les dades i obliga a explicar per què poden divergir.

Dades de partida (a entregar en fitxa)

- **Model competitiu:** el salari mínim és un preu mínim (sòl). Si està per damunt de l'equilibri, la quantitat oferida de treball supera la demandada → desocupació.
- **Matisos del model:** poder de mercat de l'ocupador (monopsoni), efectes sobre la productivitat i la demanda agregada, trams d'ocupació afectats.
- **Cas espanyol:** el SMI va passar de 736 €/mes (2018) a superar els 1 100 €/mes (14 pagues) a mitjan dècada de 2020, mentre el nombre d'afiliats a la Seguretat Social marcava màxims.

(L'evidència s'entrega sense conclusió tancada: interpretar-la és part del debat.)

Objectius didàctics

- Aplicar el model de mercat de treball competitiu i el concepte de salari mínim com a preu sòl.
- Confrontar la predicció teòrica amb l'evidència empírica i entendre per què poden no coincidir.
- Introduir matisos realistes: monopsoni, efecte sobre la demanda agregada, segments d'ocupació.
- Argumentar una política laboral separant el pla positiu del normatiu.

Passos

- 1. Repartiment de rols (5 min).** Dos equips: «pujar el SMI destrueix ocupació» i «pujar el SMI no destrueix ocupació (o la destrueix poc)». Jurat de 3 alumnes amb rúbrica.
- 2. Preparació amb evidència (15 min).** Cada equip prepara tres arguments: el primer ha de partir del model competitiu, el segon de les dades del cas espanyol, el tercer d'un matís teòric. Anticipen la crítica rival.
- 3. Exposició inicial (8 min, 4 min per equip).**
- 4. Rèplica creuada (10 min).**
- 5. Pregunta del jurat (7 min):** una pregunta a cada equip que exigisca usar bé el gràfic de mercat de treball o interpretar les dades sense tergiversar.
- 6. Veredict i tancament individual (10 min).** El jurat raona quin equip va argumentar millor. Cada alumne escriu la seua posició distingint el que diu la teoria del que mostren les dades.

Criteris d'avaluació

CRITERI	DESCRIPCIÓ	PES
Ús del model de mercat de treball	Aplica bé el preu mínim i l'excés d'oferta	25 %
Maneig de l'evidència espanyola	Interpreta les dades del SMI i l'ocupació sense tergiversar-les	25 %
Incorporació de matisos	Introduïx monopsoni, demanda agregada o altres factors	20 %
Tancament individual	Separa la predicció teòrica de l'evidència empírica	30 %

Variants i extensions

- **Variant curta (30 min):** dos equips sense jurat; exposició, rèplica i tancament.
- **Variant amb gràfic:** abans del debat, representar el mercat de treball amb un salari mínim per damunt i per davall de l'equilibri.
- **Connexió amb la Unitat 11:** discutir com interactua la política de rendes (SMI) amb la política fiscal i monetària en el control de la inflació.